

RESILIENT ECONOMIES AND COMMUNITIES

BASCIL

Garšas pētnieku ceļš: atziņas un tālākie soļi

Aira Odinga
Zanda Melnalksne
22.12.2025.

BASCIL Nr 2 — Kāpēc tas ir vajadzīgs? Kāpēc tieši tagad?

Lauku tūrisma MVU saskaras ar jauniem izaicinājumiem:

- Darbaspēka trūkums, jauniešu aizplūšana
- Pieaugošs pieprasījums pēc zināšanām digitālajās jomās
- Sadrumstaloti pārdošanas kanāli
- Sezonalitāte un zema rentabilitāte
- Apmeklētāji sagaida stāstījumu, autentiskumu un pievienoto vērtību
- Jaunas ceļošanas tendences — *CoolCation* — pārveido tirgus

BASCIL skaidri parādīja → MVU ir ieinteresēti, taču tiem trūkst rīku, digitālo prasmju un strukturēta atbalsta.

KONCEPCIJA – MVU PIEREDZES PAĀTRINĀTĀJS

Nākotnes prasmes un inovācijas lauku pārtikas un tūrisma MVU Baltijas jūras reģionā

- **Koncepcijas vīzija**

Veidot noturīgāku un konkurētspējīgāku lauku tūrisma ekonomiku visā Baltijas jūras reģionā, nodrošinot MVU ar progresīviem rīkiem, digitālajām prasmēm, spēcīgākiem darbaspēka attīstības ceļiem un pārrobežu mācīšanās struktūrām.

- **Vispārējais mērķis**

Izstrādāt, testēt un paplašināt Nākotnes prasmju un inovāciju rīku kopumu MVU vajadzībām, integrējot uzņēmējdarbības attīstības rīkus, digitālās stāstniecības tehnoloģijas, darbaspēka atbalsta modeļus un jaunus pārdošanas kanālus.

- **Galvenie mērķi**

- Stiprināt MVU uzņēmējdarbības inovāciju kapacitāti, izmantojot praktiskus rīkus (Biznesa modeļa kanva, personu analīze, mērogošana, valodu atbalsts, Pašnovērtējuma rīks 2.0).
- Izstrādāt un testēt digitālos pieredzes risinājumus, piemēram, AR stāstniecību un spēlošanu (gamifikāciju).
- Veidot kopīgus pārdošanas kanālus un koordinētu lauku pieredžu redzamību.
- Palielināt darbaspēka pievilcību un jauniešu iesaisti viesmīlības nozarē.
- Izstrādāt jaunus produktus atbilstoši jaunajām tirgus tendencēm, īpaši “coolcation” tūrismam.
- Paplašināt pārrobežu sadarbību un zināšanu pārnesi, balstoties uz BASCIL rezultātiem.

GALVENĀS PROJEKTA SASTĀVDAĻAS

- **MVU inovāciju rīku kopums**
Mūsdienīga, lietotājam draudzīga rīku kopuma izstrāde, apvienojot Biznesa modeļa kanvu (BMC), personu veidnes, valodu rīkus, mērogošanas modeļus un atjauninātu Pašnovērtējuma rīku.
- **Digitālās pieredzes attīstība**
Paplašinātās realitātes (AR) stāstniecības, spēlošanas (gamifikācijas) elementu, digitālo kultūras mantojuma slāņu un pārrobežu foto/video bankas pilotēšana.
- **Darbaspēks un jauniešu iesaiste**
Lauku karjeras ceļu, mentorprogrammu, mikro-mācību video un rīku izveide, lai piesaistītu jauniešus viesmīlības nozarei.
- **Uz tendenču balstīta produktu attīstība**
“Coolcation” piedāvājumu un daudzinterēšu pieredzes koncepciju koprade, apvienojot ēdienu, dabu, amatniecību, kultūras mantojumu un labbūtību.
- **Pārdošanas kanāli un piekļuve tirgum**
Kopīgu pārdošanas kanālu, vienotu sociālo mediju koncepciju, tūroperatoru rīku un famtrip formātu izstrāde.
- **Pārrobežu mācīšanās un politika**
Vienādranga (P2P) apmaiņas, hakatoni, galamērķu pārvaldības organizāciju (DMO) sadarbības modeļi un politikas ieteikumi.

Koncepcija ir apzināti veidota kā elastīga attiecībā uz finansējumu, un to var pielāgot vairākām programmām. Vairāki varianti var tikt īstenoti paralēli, kopīgi veicinot vienu ilgtermiņa mērķi.

FINANSĒJUMA IESPĒJAS

- **Interreg BSR / South Baltic** → pārrobežu sadarbība, digitalizācija, MVU konkurētspēja
- **Erasmus+** → jauniešu iesaiste, apmācību moduļi, darbaspēka attīstības ceļi
- **Horizon Europe** → digitālās pieredzes inovācijas, lauku sociālekonomiskie modeļi
- **Creative Europe** → stāstniecība, kultūras mantojuma digitalizācija
- **Nacionālie / reģionālie fondi** → lauku labklājība, tūrisma inovācijas, noturība

- **INTERREG BSR / SOUTH BALTIC**

Pārrobežu sadarbība • MVU atbalsts • Digitalizācija

MVU pieredzes paātrinātājs – pārrobežu inovācijas lauku tūrisma MVU

Kopsavilkums

Projekts stiprina lauku tūrisma MVU konkurētspēju un noturību Baltijas jūras reģionā, izmantojot pārrobežu sadarbību, digitalizāciju un kopīgu kapacitātes stiprināšanu. Balstoties uz BASCIL rezultātiem, tas nodrošina praktisku inovāciju rīku kopumu, digitālās stāstniecības risinājumus un koordinētus piekļuves tirgum modeļus, kurus MVU var izmantot izaugsmei, dažādošanai un pielāgošanās jaunajām apmeklētāju gaidām.

Galvenās risināmās vajadzības

- Sadrumstalots MVU atbalsts un ierobežota pārrobežu sadarbība
- Nepieciešamība pēc digitālajiem rīkiem (AR, gamifikācija, digitālā stāstniecība)
 - Darbaspēka izaicinājumi un jauniešu aizplūšana no reģioniem
 - Vāji pārdošanas kanāli un zema lauku pieredžu redzamība
- Pieprasījums pēc uz tendencēm balstītas tūrisma attīstības – **Coolcation** koncepcija

HORIZON EUROPE

Digitālās pieredzes inovācijas • Lauku sociālekonomiskie modeļi

- **Digitālās pieredzes inovācijas noturīgām lauku ekonomikām**

Kopsavilkums

Projekts testē jaunas digitālās pieredzes tehnoloģijas un sociālekonomiskos modeļus, lai stiprinātu lauku MVU un kopienas. Tas pēta, kā paplašinātā realitāte, spēlošana (gamifikācija), kopīga stāstniecība un jauni ieņēmumu modeļi var transformēt mazos tūrisma uzņēmumus un veicināt lauku ekonomisko noturību.

- **Galvenās risināmās vajadzības**

- Paplašinātās realitātes (AR) testēšana kā kultūras un kulinārā mantojuma interpretācijas rīks
- Gamifikācijas izpēte kā iesaistes un ieņēmumu palielināšanas virzītājspēks
- Jaunu sociālekonomisko modeļu izstrāde lauku tūrismam (Coolcation, hibrīdās pieredzes)
- Jauniešu noturēšanas mehānismu izpratne lauku darba tirgos
- Mērogojamu digitālo ietvaru izstrāde MVU vajadzībām

ERASMUS+

Darbspēka noturēšana • Jauniešu iesaiste • Prasmju attīstība

- **Nākotnes prasmes lauku viesmīlībai – apmācību ceļi jauniešiem un MVU**

Kopsavilkums

Projekts izstrādā jaunus profesionālās izglītības un apmācību (PIA/VET) modulus, apmācību rīkus un jauniešu iesaistes stratēģijas, kuru mērķis ir stiprināt lauku viesmīlību kā dzīvotspējīgu un pievilcīgu karjeras ceļu. Tas atbalsta MVU ar praktiskiem prasmju attīstības resursiem un savieno jauniešus ar vietējām tūrisma iespējām, izmantojot mentorēšanu, digitālās apmācības un reālas pilotaktivitātes.

- **Galvenās risināmās vajadzības**

- Zema lauku viesmīlības pievilcība jauniešu vidū
- Prasmju trūkumi valodās, digitālajā stāstniecībā un klientu pieredzes veidošanā
- Sezonāla nodarbinātība un ierobežotas karjeras izaugsmes iespējas
- Vājas saiknes starp PIA/VET nodrošinātājiem un lauku MVU

Iesniegšanas termiņš: 2026. gada 5. marts

- **Nākotnes prasmes lauku viesmīlībai – apmācību ceļi jauniešiem un MVU**
- *Transnacionāls sadarbības projekts, kas stiprina lauku pārtikas un tūrisma MVU prasmes, kompetences un inovāciju kapacitāti, izmantojot praktiskus apmācību rīkus, digitālās stāstniecības prasmes un jauniešu iesaistes modeļus.*

Aira Odinga
Zanda Melnalksne
22.12.2025.